

Könyvtár a lépcső alatt...

Motorkerékpárgyár, déli részleg, irodaház. A lépcső alatt üvegezett ajtajú, fémfüggönyös helyiségecske. Egykor szűkös irattár volt itt, most a nem kevésbé szűkös könyvtár. Az állomány egy része polcokon, más része az asztalon, vagy a hátsó kamrában. Sok olvasót egyszerre nem fogadhat Leller Kálmáné könyvtáros, mert a keskeny zugban el sem férnének.

Motorkerékpárgyár, északi részleg. Egy kis kalitka a könyvtár, melyet Eisen Elek könyvtáros igyekszik megfelelővé varázsolni.

CSESZÜ, Erőtelep, irodahelyiség. Két szekrény a könyvtár, 18 esztendeje ez a két szekrény a könyvtár. Kétsorosan berakva a könyvek, a hátsó sorhoz hozzá sem férni, látni sem lehet, mit rejtenek a polcok. A CSESZÜ egyetlen műhelykönyvtára sincs önálló helyiségben.

Öntöde. Az ebédlőből leválasztott helyiség ma már szűk, de mégis önálló a könyvtár. Itt mindennap folyik kölcsönzés, a Szerszámgépgyárban.

Kerékpárgyár. Korszerű, önálló helyiségben működik a szépirodalmi és a műszaki könyvtár, akár az Egyedi Gépgyárban. A két vállalat tavaly avatta fel kis bibliotékáját.

Varrógépgyár. Folyamatban van a megoldás, de jelenleg könyvtár itt nem működik.

*

A vázlatos kép is jelzi, mekkora színvonalbeli különbségek léteznek a CSM üzemi, műhelykönyvtárai között. Vegyük hozzá, hogy a kölcsönzés idejét tekintve is. Többségében hetente két alkalommal tartanak kölcsönzést, kivétel a már említett vállalatok. Van főfoglalkozású könyvtáros, de a többség társadalmi munkában, vagy csekély tiszteletdíjért végi az olvasók szolgálatát.

A szintkülönbség azonban nem a könyvtárosokon múlik. Számos szép riport alanyai lehetnének. Hiszen baráti köröket alakítottak ki a könyvtárak iróré, s annak tagjaival együtt nagyon sokat tesznek a helyiségek szépítéséért. Ennek ellenére is előfordult, hogy hiába dolgoztak.

A Motorkerékpárgyár déli részlegében fordult elő vagy két esztendeje, hogy végre saját helyiséget kapott a könyvtár.

Az olvasók dolgoztak a berendezésén, festésén, a szakszervezet 11 ezer forintért csináltatott korszerű polcokat. Mindent elrendeztek, beköltöztek, amikor a műszaki osztály bejelentette igényét a helyiségre, és el is foglalta a szobát. Akkor települt ideiglenesen a lépcső alá a könyvtár, s bizony azóta is ott működik. Ez az ideiglenesség már-már állandó...

Pedig a könyvtárak nem valami elvont „kultúrszemponthoz” szolgálnak, hanem a dolgozók tudatformálásának fontos eszközei. Közvetett hatásuk is sok területen jelentkezik, többek között talán kulturáltabb munkahelyi magatartásban, vagy a tanulásvágy kialakításában, sőt felelősebb munkavégzésben is. Másrészt, a könyvtárak állapota, csinosága — akárcsak az öltözők, fürdőké állapota — egyik megnyilvánulási formája annak, mennyire becsüli munkásait a gyár. A Kerékpárgyár és az Egyedi Gépgyár példája gyorsabban kellene, hogy ösztönözze a többi vállalatot. Ez ügyben a szakszervezeti bizottságoké a felelősség.

Igen öröndetes, hogy az állomány szinte mindenütt friss. Megtalálhatók a polcokon a közelmúlt könyvsikerei, az olvasni szerető embernek nyújtanak választékot. Kell is ez, mert ugyancsak általános tapasztalat, hogy az olvasók igényesebbek lettek. Rése van ebben a munkásakadémiának, a sokfajta vetélkedőnek, az általánossá váló rádiózásnak, televízióznak, színháznak, mozinak is. Ösztönző erővé kezd válni a szocialista brigádmozgalom is. Eddig a kulturális vállalatok inkább csak a beiratkozást szorgalmazták, most már viszont az olvasáson, a művelődésen van a hangsúly. A könyvtárosok sok esetben felsietnek a műhelykönyvtárak központjába, hogy onnan szerezzék meg az olvasók által kért műveket, ha náluk nincsen meg. Egyébként lassacskán a központi könyvtár is oda jutott, hogy tekintélyes számú saját olvasója van, nemcsak módszertani, irányító központ.

A költészet napja, a könyv ünnepei kapcsán elmondhatjuk, hogy a műhelykönyvtári mozgalom a Csepel Művekben igényesebb olvasókat nevelt. Ezért is sürgető, hogy mindenütt megfelelő környezetben is működhessenek.

B. K.
Csepel